

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки
кафедра практичної та клінічної психології

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з навчальної роботи

та деканатів

Ю. В. Грошник

Протокол № 6 від «19» лютого 2020 р.

№7019022020

ПРОГРАМА
Нормативної навчальної дисципліни
Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного
віку

Підготовки

Бакалавр

Галузі 01 Освіта

Спеціальність 012 Дошкільна освіта

Освітня програма

Дошкільна освіта

Луцьк- 2020

Програма нормативної навчальної дисципліни «Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку» для студентів за напрямом підготовки бакалавр, галузі знань 012 Дошкільна освіта, освітня програма дошкільна освіта

Розробник:

Фенина О. Я., кандидат психологічних наук, доцент кафедри практичної та клінічної психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Рецензент:

Вічалковська Н. К., кандидат психологічних наук, доцент кафедри педагогічної та вікової психології Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Програма нормативної навчальної дисципліни «Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку» затверджена на засіданні кафедри практичної та клінічної психології
протокол № 8 від 22.01.2020 року

Завідувачка кафедри _____ (Мушкевич М.І.)

Програма нормативної навчальної дисципліни «Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку» схвалена науково-методичною комісією факультету психології та соціології
протокол № 5 від 05.02.2020 року

Голова науково-методичної комісії
факультету психології та соціології _____ (Іванашко О.Є.)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

©Фенина О.Я., 2020

1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	01 Освіта 012 Дошкільна освіта Освітня програма «Дошкільна освіта» Бакалавр	Вибіркова Нормативна
Кількість годин/кредитів 60 / 2		Рік навчання 4
		Семестр 8-ий
ІНДЗ: <u>немає</u>		Лекції 10 год.
		Практичні 8 год.
		Самостійна робота 38 год.
		Консультації 4 год.
		Форма контролю: залік

1. Анотація курсу

Метою викладання навчальної дисципліни «Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку» є засвоєння системи психологічних знань про теоретичні та практичні підходи щодо валеологічної освіти дітей дошкільного віку.

Основними завданнями дисципліни «Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку» є: підготувати студентів – майбутніх фахівців з дошкільної освіти до виховання у дошкільників навичок здорового способу життя; надання необхідних знань з теорії й практики формування, збереження та зміцнення здоров'я дітей.

2. Компетенції

До кінця навчання студенти мають бути компетентними у таких питаннях:

- основний категоріально-понятійний апарат дисципліни;
- засвоєння комплексу валеологічних знань про: сутність та механізми здоров'я дитини; чинники здоров'я і способи його збереження; сутність і мету валеологічного виховання дитини; шляхи, форми і засоби

виховання у дитини навичок здорового способу життя; переосмислити і усвідомити їх з точки зору професійного і життєвого досвіду.

3. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 2

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин						
	Усього	у тому числі					
		Лек.	Практ. (Семін.)	Лабор.	Самост. роб.	консультації	Контр. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8
<i>Теорія та технологія валеологічної освіти дітей дошкільного віку</i>							
Тема 1. Теорія і технологія валеологічної освіти.	13	2	2		8	1	
Тема 2. Загальні поняття про здоров'я – нездоров'я. Знання дитини про будову тіла, органи, функції і взаємодії органів і систем органів людини. Органи чуття.	15	2	2		10	1	
Тема 3. Психологічна адаптація. Психологічні механізми здорової поведінки та здорового способу життя.	17	4	2		10	1	
Тема 4. Соціальні, психологічні та педагогічні чинники здорового способу життя людини, особливості їх впливу на дитину дошкільного віку.	15	2	2		10	1	
Разом за змістовим модулем	60	10	8		38	4	
Усього годин	60	10	8		38	4	

4. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

№ з/п	Тема
1	Педагогічні аспекти теорії і методики валеологічної освіти
2	Стратегія теорії і методики валеологічної освіти
3	Соціальні, психологічні та педагогічні чинники здорового способу життя людини, особливості їх впливу на дитину дошкільного віку
4	Наукові підходи щодо розробки концепції здорової особистості
5	Систематизація критеріїв фізичного, психічного і соціального здоров'я
6	Соціально-психологічні фактори здоров'я та здорового способу життя
7	Умови формування фізично та психічно здорової особистості
8	Соціально-психологічні фактори здоров'я дитини – поняття про родину, взаємини з батьками. Відносини з братами та сестрами. Спілкування з бабусями і дідусями. Сімейне благополуччя
9	Знання дитини про будову тіла, органи, функції і взаємодії органів і систем органів людини
10	Визначення показників “здоров'я – нездоров'я” дитини
11	Соціальні, психологічні та педагогічні методи мотивування до здорового способу життя
12	Психологічні механізми здорової поведінки та здорового способу життя
13	Методи вивчення рівня здоров'я дитини. Основні природні фактори здоров'я
14	Переїдання, бруд, переохолодження, закутування – негативні звички, що впливають на здоров'я. Фізичні фактори здоров'я. Основи особистої гігієни, рухова активність і здоров'я. Гігієна тіла
15	Основи харчування. Характеристика найбільш вживаної їжі. Сумісність продуктів. Режим харчування. Культура споживання їжі
16	Способи подолання неприємних емоцій. Методи психічної саморегуляції

5. ВИДИ (ФОРМИ) САМОСТІЙНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ

Індивідуальна навчально–дослідна чи науково–дослідна робота студентів (за вибором) передбачає:

- а) підготовку огляду наукової літератури (реферату);
- б) підготовку ілюстративного матеріалу за темами, які вивчаються (виготовлення таблиць, схем, малюнків і т. п.);

в) підготовку матеріалів та доповідей до наукових конференцій.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Діагностика успішності навчання студентів має такі методи та засоби поточного та підсумкового контролю як усне опитування, доповіді, участь у групових дискусіях та обговореннях актуальних проблем патопсихологічних досліджень, підготовка рефератів, індивідуальні завдання, самостійна робота, підсумкові контрольні роботи після засвоєння студентами першого, а потім другого змістових модулів.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному і лабораторному занятті за результатами усних відповідей студентів із тем, що вивчаються на практичних заняттях.

Оцінка практичної роботи залежить від якості виконання усіх завдань, оформлення, висновків. За практичний вид діяльності студент може максимально отримати 20 балів (за кожне практичне заняття – 5). Окремо оцінюється виконанням студентами самостійної роботи, максимально 20 балів, які додаються до отриманої поточної оцінки.

Поточний контроль реалізується у формі опитування, захисту самостійного завдання, виступів на практичних (семінарських) заняттях, експрес-контролю тощо, перевірки результатів виконання різноманітних індивідуальних науково-дослідних завдань, контролю засвоєння навчального матеріалу, запланованого на самостійне опрацювання студентом. Максимальна кількість балів за поточний контроль становить **40 балів**.

Проміжний модульний контроль. Змістовий модуль завершується контрольною роботою, що передбачає відповіді на поставлені питання. Загальна максимальна кількість балів: за виконання МКР 1 та МКР 2 студент максимально може отримати **60 балів**.

Загальна сума балів визначається як сума балів за поточну навчальну діяльність, модульний контроль (модульний зріз) і самостійну роботу. Максимальна кількість балів, які студент може набрати за результатами оцінювання всіх видів навчальної діяльності, дорівнює **100**.

Оцінка з дисципліни виставляється за національною шкалою, за 100-бальною системою та за шкалою ECTS.

Усні відповіді студентів за кожне практичне та лабораторне заняття першого – другого змістових модулів оцінюється у вигляді градації балів від 1 до 10, а саме:

– **1-3 бали** виставляється за поверхневу відповідь на основі прочитаної лекції: відповідь хаотична, фрагментарна, відтворення заученого матеріалу без усвідомлення його суті, без використання демонстраційного матеріалу.

– **5-4 бали** студент отримує за логічну відповідь, що включає деякі узагальнення, побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; часткове вміння наводити власні приклади й здійснювати їх порівняльний аналіз; спроба назвати основні психотерапевтичні терміни з розумінням їх суті.

– **7-6 бали** студент отримує за усну відповідь на занятті у тому разі, якщо ця відповідь послідовна, чітка, структурована, логічна, за матеріалом основних підручників; часткове вміння наводити власні приклади и здійснювати їх порівняльний аналіз; часткове розкриття суті основних термінів з курсу.

– **8-9 бали** студент отримує за чітку, частково структуровану, логічну відповідь чітка, що розкриває основні поняття і побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилення на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, наведення власних прикладів уміння здійснювати їх порівняльний аналіз.

– **10 балів** студент отримує в тому разі, якщо ця відповідь чітка, структурована, логічна; включає узагальнені, систематизовані позиції; побудована на основі матеріалу лекції та кількох підручників; аргументоване посилення на додаткові наукові джерела, спеціальну літературу, наведення власних прикладів; порівняльний аналіз понять з курсу із використанням діагностичних методик.

Критерії оцінювання самостійної роботи та ІНДЗ

За кожне самостійне завдання студент максимально може отримати 10 балів:

Кількість балів	Критерії оцінювання
1	2
1-2	Завдання виконане поверхнево. Фрагментарне виконання (20-30 %).
3	Фрагментарне виконання лише частини (50 %) завдання.
4-5	Завдання виконане повністю. Стиль виконання - копіювальний (відтворення відомостей без чіткого усвідомлення їх суті).
6-7	Завдання виконане повністю. Стиль виконання - копіювально-алгоритмічний (частина відомостей відтворена без чіткого усвідомлення їх суті, частина відтворена й пояснена).
8-9	Завдання виконане повністю. Чітка аргументація та виділення ключових позицій. Глибоке розуміння суті виконуваного завдання. Стиль виконання – евристичний з елементами пошукового.
10	Завдання виконане повністю. Чітка аргументація та виділення ключових позицій. Глибоке розуміння суті виконуваного завдання. Посилання на новітні джерела літератури. Оригінальність. Виражений творчий підхід у роботі над виконанням завдання. Стиль виконання - творчий.

Залік – це форма підсумкового контролю, що полягає в оцінці засвоєння студентом навчального матеріалу з певної дисципліни на підставі результатів виконання ним усіх видів запланованої навчальної роботи протягом семестру: аудиторної роботи під час лекційних, практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, модульних контрольних робіт.

Залік виставляється за умови, якщо студент виконав усі види навчальної роботи, які визначені робочою програмою навчальної дисципліни, та отримав не менше 60 балів. Якщо підсумкова оцінка (бали) з дисципліни є сумою підсумкових модульних оцінок та становить не менше 60 балів, то, за згодою студента, вона може бути зарахована як підсумкова оцінка з навчальної дисципліни.

Складання заліку можливе у випадках:

- залік, як обов'язкова форма підсумкового контролю передбачена робочою програмою навчальної дисципліни;
- за бажанням студента підвищити рейтинг.

При цьому бали, набрані студентом за результатами модульних контрольних робіт анулюються.

Таблиця 6

Модуль			Модульний контроль	Сума балів
Змістовий модуль			МКР	100
T1	T2	T3-4		
10	10	20	60	
40			60	

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи(проекту), практики	для заліку
90 - 100	A	Відмінно	зараховано
82 - 89	B	Добре	
75 - 81	C		
67 - 74	D	Задовільно	
60 - 66	E		
1 - 59	Fx	Незадовільно	Не зараховано (з можливістю повторного складання)

8. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Амосов Н. М. Раздумья о здоровье. – М., 1987. – 63 с.
2. Апанасенко Г. Л. Здоров'я яке ми вибираємо. – К., 1989. – 48 с.
3. Апанасенко Г. Л., Попова Л. А. Валеологія як наука // Валеологія: науково-практичний журнал. – Київ-Тернопіль, 1996. – № 1. – С. 3- 9.
4. Аршавский И. А. Физиологические механизмы и закономерности индивидуального развития. – М., 1982. – 270 с.
5. Бойченко Т. Є. Валеологічна освіта в Україні : особливості і проблеми формування // Валеологія: науково-практичний журнал. – Київ-Тернопіль, 1996. – № 1. – С.25 – 27.

6. Брехман И. И. Введение в валеологию – науку о здоровье. – Л., 1987. – 125 с.
7. Булич Е. Г. Муравйова І. В. Валеологія. Теоретичні основи валеології. – К., 1997. – 224 с.
8. Валеологія //Інформаційно-методичний збірник. – К., 1996. – 336 с.
9. Валеологія: Навч. Посібник для студентів вищих закладів освіти: В 2 ч. /В. І.Бобрицька, М. В.Гринькова та ін.; за ред. В. І.Бобрицької. – Полтава: “Скайтек”, 2000. – Ч. 1. – 146 с.
10. Валеологія: Навч. Посібник для студентів вищих закладів освіти: В 2 ч. / В. І.Бобрицька, М. В. Гринькова та ін.; за ред. В. І. Бобрицької. – Полтава: “Скайтек”, 2000. – Ч. II. – 160 с.
11. Вілков В. Ю. Людина і світ. – К., 1995. – 176 с.
12. Доскин В. А., Лаврентьева Н. А. Ритмы жизни. – М., 1991. – С. 173 с.
13. Лозинский В. С. Учитесь быть здоровыми. – К., 1993. – 160 с.
14. Мильнер Е. Г. Формула жизни: медико-биологические основы оздоровительной физической культуры. – М., 1991. – 110 с.
15. Спок Б. Ребенок и уход за ним. – М., 1971. – 456 с.
16. Спок Б. Разговор с матерью. – М., 1991. – 588 с.
17. Франц Александер, Шелтон Селесник. Человек и его душа: познание и врачевание от древности и до наших дней. – М., 1995. – 602 с.
18. Фролькис В. В. Физиологические механизмы старения.– М., 1982.–197с.
19. Фролькис В. В. Долголетие: действительное и возможное. – К., 1989.– 245с.
20. Фром Э. Человек для себя. – Мн., 1992. – 253.
21. Хижняк М. І., Нагорна А. М. Здоров'я людини та екологія. – К., 1995. – С. 8 – 16, 46 – 79.
22. Хочу быть здоровым : Справ. Изд.//П. И.Отрощенко, В. О.Мовчанюк, И. И.Никберг и др.–К.,1991. – С.3–21.
23. Шицкова А. П., Новиков Ю. В. Ключи к здоровью. М., 1984. – 96 с.